

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

223101010

Inventář

Archivní pomůcka č. 588

NAD č. 456

Značka archivního souboru: AO Vílov

Archiv obce Vílov

[1876]-1945 (1946)

Zpracoval: Mgr. Lucie Kokaislová

Horšovský Týn 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Obecní úřad Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1850-1945)	3
Místní národní výbor Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1945-1957)	6
II. Dějiny archivního souboru	11
III. Archivní charakteristika archivního souboru	11
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	12
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	12
Příloha: Seznam použitých zkratk	14
Jednotky popisu	15
Obec a její správa	15
Domovské právo	15
Volební záležitosti	15
Všeobecná správní činnost obce	15
Organizace činnosti obecní samosprávy	15
Spisová služba	15
Správa obecního majetku	16
Rozpočtové hospodaření obce	16
Působení obce ve veřejném zájmu	16
Chudinství a sociální péče	16
Spolupůsobení ve státních, všeobecně správních a b...	16
Vojenské záležitosti	16
Zemědělství	17
Rejstřík korporativní	18

I. Dějiny původce archivního souboru

Obecní úřad Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1850-1945)

CAM: 121839

úřad obecní a přenesené státní správy

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: Gemeindeamt Jillau, užití: úřední, němčina

Obecní úřad Jílov, užití: úřední, čeština, do: 1869-1910

Vznik, vznik zřízením/založením: 1850

předchůdce: Vílov (obec : Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : působnost od 1321-1850)

Poznámka ke vzniku: Císařský patent č. 170/1849 říšského zákoníku (dále ř. z.), provizorní zákon obecní (tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení).

Zánik, zánik zrušením/změnou: 24. 6. 1945

nástupce: Místní národní výbor Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1945-1957)

Poznámka k zániku: Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Vztahy:

sídlo: Vílov (Černíkov, Klatovy, Česko)

geografická působnost: Vílov (Černíkov, Klatovy, Česko)

Dějiny

Obecní úřad Vílov vznikl jako úřad obecní samosprávy a přenesené státní správy na základě tzv. Stadionova prozatímního obecního zřízení (č. 170/1849 ř. z.). Obecní samospráva zavedená touto normou nahradila v někdejších poddanských vesnicích dosavadního představitele vrchnostenské správy, kterým byl rychtář. Nejnižší správní jednotkou v zemi se staly obce. Každé sídliště se muselo stát buď obcí, nebo součástí obce jako tzv. osada. Obec Vílov náležela do politického okresu Domažlice a soudního okresu Kdyně.

Další podobu fungování obecní samosprávy ovlivnilo obecní zřízení a volební řád z roku 1864 (č. 7/1864 z. z. č.), vydané na základě říšského rámcového zákona obecního č. 18/1862 ř. z. Působnost obcí se dělila na samostatnou (dle dosavadního názvosloví zavedeného tzv. Stadionovým prozatímním obecním zřízením – císařským patentem č. 170/1849 ř. z., čl. II a § 71, „působnost přirozená“), do které patřily například svobodné volby obecních zástupců, hospodaření s obecním majetkem, a přenesenou, kam náležely všeobecná vnitřní správa, záležitosti vojenské, berní či soudní.

Po vzniku samostatné Československé republiky proběhla další úprava obecní samosprávy prostřednictvím zákonů č. 75/1919 Sb., o řádu volení v obcích (později novelizován zákony č. 163/1920 Sb., kterým se mění § 3 zákona č. 75/1919 Sb. (řádu volení do obcí); č. 253/1922 Sb., kterým se mění řád volení v obcích; č. 122/1933 Sb., o změnách řádu volení v obcích; a č. 58/1935 Sb., kterým se mění a doplňují řády volení do poslanecké sněmovny, senátu, zemských a okresních zastupitelstev a do obcí) a č. 76/1919 Sb., novela k obecním zřízením. Obecní volby se konaly podle zásad všeobecného, rovného, přímého a tajného volebního práva. Dosavadní proporcionální volební cenzus, ve kterém váha hlasu byla určena množstvím v obci zaplacených přímých daní, byl zrušen. Volby probíhaly na základě vázaných kandidátních listin a dle zásad poměrného zastoupení.

Nejvíce obyvatel v obci Vílov žilo roku 1921, kdy ve 23 domech pobývalo 143 lidí. V předchozích letech 1869-1910 počet obyvatel většinu času narůstal s výjimkou roku 1890, kdy došlo k menšímu poklesu počtu obyvatel z 136 na 120. Počet domů zůstával po

celé období let 1869–1930 víceméně konstantní bez výrazného nárůstu nebo poklesu.

Po ukončení druhé světové války převzal správu obce Místní národní výbor Vílov.

Vnitřní struktury korporace

Hlavním orgánem obecní správy byl nejdříve obecní výbor, který ze svého středu volil obecní představenstvo složené z obecního představeného (starosty) a alespoň dvou radních. Dále výbor mohl volit obecní komise, které měly poradní funkci a dohlížely a kontrolovaly obecní podniky (císařský patent č. 170/1849 ř. z., §§ 27, 58, 92, 93; zákon č. 7/1864 z. z. č., část I, §§ 13, 15 a 41). Od roku 1919 se hlavním orgánem obecní správy stalo obecní zastupitelstvo (dříve obecní výbor), které ze svého středu volilo obecní radu (dříve obecní představenstvo) tvořenou starostou, náměstkem či dvěma náměstkyněmi starosty a radními. Počet členů rady, počítaje v to i starostu a náměstka/náměstky, byl nyní stanoven na 1/3 počtu členů zastupitelstva (zákon č. 75/1919 Sb., § 9, předposlední odstavec, § 60). Zastupitelstvo rovněž volilo obecní komise, přičemž komise finanční a komise letopisecká byly nyní ze zákona povinné (zákon č. 76/1919 Sb., § 14; resp. zákon č. 80/1920 Sb., § 2).

Zjištění starostové:

Josef Valečka (?–1893/1894);
Karel Hrabík (1893/1894–1896/1897);
Jan Bláha (1896/1897–1902/1903);
Václav Hrabík (1902/1903–1905);
Jiří Janový (1906–1908);
Josef Hrabík (1909–1912);
Josef Kocian (1912–1919);
Václav Hrabík (1919–1923);
Václav Valečka (1923–1926);
Jan Kubovec (1926–1934);
Jan Kovařík (1934–1944).

Zjištění obecní zaměstnanci:

hajný;
lesní hospodář;
knihovník.

Funkce korporace

Evidence obecních příslušníků, společníků a přespolních, vystavování domovských listů;
organizace voleb obecního zastupitelstva, sestavování voličských seznamů;
vedení zápisů ze zasedání obecních orgánů a dalších dokladů organizační povahy;
vedení účetní agendy;
hospodaření podle rozpočtových pravidel, sledování výsledků rozpočtového hospodaření;
evidence a údržba obecního majetku movitého i nemovitého;
stavba a údržba obecních komunikací;
boj proti epidemiím;
spolupráce při organizaci očkování;
dohled nad vnitřním pořádkem a bezpečností;
dohled nad veřejnou mravností;
péče o chudé, potlačování žebroty;
péče o zajištění škol;
organizace povolávání branců a záložníků na cvičení a při mobilizaci;
spolupůsobení při ubytování vojska a organizaci vojenských přípravek;
podíl na vybírání daně pozemkové, domovní, živnostenské i daně z příjmu a na vybírání přírůžek;
provádění soupisu hospodářských zvířat;
účast na akcích k ochraně rostlin proti škůdcům, chorobám a plevelům.

Normy - konstitutivní

Císařský patent č. 170/1849 říšského zákoníku (dále ř. z.), provizorní zákon obecní (tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení).

Guberniální dekret č. 86/1849 českého zemského zákoníku (dále z. z. č.), návod, jak se má zavést obecní zřízení (prováděcí předpis, mj. se vzorovými formuláři některých obecních písemností).

Výnos ministerstva vnitra č. 440/1849 ř. z., kterým se nařizuje, aby politické úřady okamžitě zastavily provádění prozatímního obecního zřízení a vyčkaly na ustavení nových politických úřadů (v realizaci prozatímního obecního zřízení mají pokračovat až nově

založené okresní úřady).

Vyhláška českého zemského místodržitele č. 51/1850 z. z. č., poučení o obecním zřízení.

Nařízení ministra vnitra č. 116/1850 ř. z., kterým se vydávají některá vysvětlení a podrobnější ustanovení k prozatímnímu obecnímu zřízení.

Nařízení ministra vnitra č. 127/1850 ř. z., kterým se prozatímně stanoví census k nabytí sousedského práva v obcích.

Nařízení ministra spravedlnosti č. 256/1850 ř. z., kterým se po dohodě s ministrem vnitra vydává poučení pro obecní představené o svěřených jim soudních úředních řízeních.

Nařízení ministra vnitra č. 46/1854 ř. z., o setrvání dosavadních obecních zastupitelstev až do nabytí účinnosti nového obecního zákona.

Císařský patent č. 58/1859 ř. z., nové obecní zřízení (v platnost vstoupila pouze ustanovení o domovském právu).

Nařízení státního ministerstva č. 261/1860 ř. z., o provedení nových voleb do obecních zastupitelstev (vyhlášení obecních voleb po pádu neoabsolutismu).

Zákon č. 18/1862 ř. z., kterým se nastiňují základní ustanovení o úpravě obecní správy.

Zákon č. 7/1864 z. z. č., obecní zřízení pro království České a volební řád v obcích pro království České.

Zákon č. 20/1864 z. z. č., kterým se zavádí nový stavební řád platný pro království České (obsahuje povinnosti a pravomoci obecních orgánů - § 71, § 82nn).

Oznámení Českého zemského místodržitelství č. 21/1864 z. z. č., o několika tiskových chybách v novém obecním zřízení.

Oznámení Českého zemského místodržitelství č. 16/1866 z. z. č., o opravě § 87 nového obecního zřízení v českém textu.

Zákon č. 31/1868 z. z. č., kterým se mění § 1 volebního řádu v obcích království Českého.

Zákon č. 39/1868 z. z. č., kterým se mění § 87 obecního zřízení pro království České.

Zákon č. 44/1869 z. z. č., kterým se mění § 15 volebního řádu v obcích království Českého, vydaného dne 16. dubna 1864.

Zákon č. 45/1869 z. z. č., kterým se mění § 10 obecního zřízení.

Zákon č. 24/1873 z. z. č., kterým se zmocňují obce k zavedení daně ze psů.

Zákon č. 46/1874 z. z. č., kterým se přidává dodatek k § 89 obecního zřízení.

Zákon č. 87/1874 z. z. č., kterým se mění §§ 3 a 94 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 (o rozloučení a sloučení obcí; seznam obcí, jejichž rozloučení či sloučení bylo povoleno, zveřejní se v zemském zákoníku).

Zákon č. 88/1874 z. z. č., kterým se mění zákon č. 39/1868 z. z. č., přesněji řečeno poslední odstavec § 87 obecního zřízení.

Zákon č. 74/1880 z. z. č., jímž se vysvětlují a z části mění některá ustanovení obecního zřízení a volebního řádu v obcích č. 7/1864 z. z. č., a také zákona o okresním zastupitelstvu č. 27/1864 z. z. č., které se týkají započtení státních přírážek k přímým daním.

Zákon č. 5/1889 z. z. č., kterým se vydává stavební řád pro království České, s výjimkou obcí, pro které platí stavební řád č. 40/1886 z. z. č. (obsahuje povinnosti a pravomoci obcí).

Zákon č. 10/1889 z. z. č., týkající se povolování poplatků za výslovné přijetí do svazku domovského.

Zákon č. 28/1889 z. z. č., kterým se mění §§ 42 a 87 obecního zřízení, přesněji řečeno zákon č. 39/1868 z. z. č. a zákon č. 88/1874 z. z. č.

Vyhláška místodržitele pro Čechy č. 15/1890 z. z. č., jež se týče vyloučení obcí v Čechách, která během roku 1889 povolena byla, bod 25.

Zákon č. 59/1893 z. z. č., kterým se mění § 3 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864, změněný zákonem č. 87/1874 z. z. č., a § 4 téhož obecního zřízení.

Zákon č. 60/1893 z. z. č., kterým se zrušuje zákon č. 46/1874 z. z. č. a připojuje se dodatek k § 89 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864.

Zákon č. 43/1896 z. z. č., kterým se vkládá nový odstavec do § 89 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 a do čl. I zákona z č. 60/1893 z. z. č.

Zákon č. 40/1897 z. z. č., kterým pozbývá platnosti § 85 a mění se ustanovení §§ 2 a 97 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č.

Zákon č. 97/1899 z. z. č., kterým se mění § 89 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č. i dodatky k tomuto ustanovení vydané.

Zákon č. 12/1901 z. z. č., kterým se mění § 87 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č.

Zákon č. 75/1919 Sb., kterým se vydává volební řád v obcích republiky Československé.

Zákon č. 76/1919 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení dosavadních obecních zřízení a městských statutů v Československé republice (Novela k obecním zřízením).

Zákon č. 80/1920 Sb., o pamětních knihách obecních (povinnost obcí založit a vést pamětní knihu obecní a k založení a vedení pamětní knihy zřídit komisi).

Zákon č. 163/1920 Sb., kterým se mění § 3 zákona č. 75/1919 Sb. (řádu volení do obcí).
Zákon č. 304/1920 Sb., kterým se zrušují ustanovení obecních zřízení a městských statutů o právu měšťanském.
Vládní nařízení č. 211/1921 Sb., kterým se provádí zákon o pamětních knihách obecních.
Zákon č. 329/1921 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním (tzv. I. finanční novela).
Nařízení vlády č. 143/1922 Sb., k provedení zákona č. 329/1921 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním.
Zákon č. 253/1922 Sb., kterým se mění řád volení v obcích.
Zákon č. 77/1927 Sb., o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy (tzv. II. finanční novela, která mj. upravovala obecní přírážky k přímým daním a finanční přiděly obcím).
Vládní nařízení č. 157/1927 Sb., kterým se provádí zákon č. 77/1927 Sb.
Vyhláška ministra vnitra v dohodě s ministrem financí č. 170/1930 Sb., o aktuálním znění zákona o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy (tj. č. 77/1927 Sb.), po změnách podle zákona č. 169/1930 Sb. (tzv. III. finanční novely).
Vládní nařízení č. 169/1932 Sb., o pamětních knihách obecních.
Zákon č. 122/1933 Sb., změna volebního řádu v obcích (mj. prodloužení volebního období ze čtyř na šest let - čl. I., § 10; volbu starosty obce potvrzuje u obcí, jež jsou sídlem okresního úřadu, ministerstvo vnitra, u ostatních obcí zemský úřad - čl. I., § 63).
Vyhláška ministra vnitra č. 123/1933 Sb., z 15. 7. 1933, o úplném znění zákona, kterým se vydává volební řád v obcích republiky Československé (č. 75/1919 Sb.).
Zákon č. 58/1935 Sb., kterým se mění a doplňují řády volení do poslanecké sněmovny, senátu, zemských a okresních zastupitelstev a do obcí.
Zákon č. 69/1935 Sb., o finančních opatřeních v oboru územní samosprávy (tzv. IV. finanční novela, která obsahovala úpravu zákonů č. 77/1927 Sb. /tzv. II. finanční novely/ a č. 169/1930 Sb. /tzv. III. finanční novely/).
Vládní nařízení č. 17/1939 Sb. II, o obecních (obvodních) tajemnících.
Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění (republikováno v příloze vyhlášky ministerstva vnitra č. 43/1945 Sb.).
Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, Archiv obce Vílov.

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. I. díl, Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869–2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005. Praha: Český statistický úřad, 2006.

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. II. díl, Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869–2005. Praha: Český statistický úřad, 2006.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

KLIMENT, Josef. Obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: obec a její organizace, hospodářství, finance, policie, úřednictvo, knihovny, obecní volby, domovské věci, chudinství, zdravotnictví, katastr, lesy, spořitelny, zemská a okresní správa: autentické texty předpisů, výklad, judikatura nejvyšších soudů a nejdůležitější formuláře. V Praze: Právnické knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1936.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce: příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu. Archivní časopis, 1999, roč. 49, zvláštní příloha.

MARTÍNEK, Zdeněk – POKORNÝ, Radek – ŠULC, Ivo. Metodika k archivnímu zpracování fondů typu "archiv obce". Praha: odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, 2018 (Sborník archivních prací. Ročník LXVIII, supplementum č. 1/2018).

PROFOUS, Antonín – SVOBODA, Jan. Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl IV., S–Ž. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1957.

Místní národní výbor Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1945-1957)

CAM: 121840

úřad místní lidové správy a přenesené státní správy

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: MNV Vílov, užití: zkratka/akronym, čeština

Vznik, vznik zřízením/založením: 24. 6. 1945

předchůdce: Obecní úřad Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1850-1945)

Poznámka ke vzniku: Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Zánik, zánik zrušením/změnou: 20. 5. 1957

nástupce: Místní národní výbor Úsilov (Úsilov, Domažlice, Česko : 1945-1975)

Poznámka k zániku: Sloučení Místního národního výboru Vílov s Místním národním výborem Úsilov ve společný Místní národní výbor Úsilov 20. května 1957 na základě zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech.

Vztahy:

sídlo: Vílov (Černíkov, Klatovy, Česko)

geografická působnost: Vílov (Černíkov, Klatovy, Česko)

Dějiny

Po ukončení druhé světové války se správními orgány obcí staly místní národní výbory, které měly ve své činnosti spojit prvky státní správy a samosprávy. Jako prozatímní orgány veřejné správy ve všech oborech byly národní výbory definovány ústavním dekretem prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění ze dne 4. prosince 1944. Postavení místních národních výborů (MNV), způsob voleb do nich a výkon pravomoci stanovilo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a vyhláška ministra vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

V roce 1945 byly přijaty ústavní zákony č. 12 a 13/1945 Sb., o národních výborech, a č. 14/1945 Sb., o volbách do národních výborů, na jejichž základě proběhly volby do národních výborů. Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty.

Podle vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, § 18, byl podle počtu obyvatel v obci zařazen Místní národní výbor Vílov mezi místní národní výbory I. kategorie (v obcích do 600 obyvatel).

Místní národní výbor Vílov přijal 22. února 1957 na svém zasedání usnesení, aby správa obce Vílov byla přičleněna k některé sousední obci, se kterou by měl Vílov společný výbor. K tomuto usnesení došlo, jelikož nebylo možné získat kandidáty do nového národního výboru. Dne 20. května 1957 došlo ke sloučení Místního národního výboru Úsilov a Místního národního výboru Vílov ve společný Místní národní výbor Úsilov se sídlem v Úsilově. Místní národní výbor Vílov tak zanikl.

Vnitřní struktury korporace

V čele místního národního výboru (dále také MNV) stál předseda. Hlavním orgánem místního národního výboru bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány, jako např. radu a komise. Dalším orgánem byla rada, která vykonávala rozhodnutí pléna, ale sama měla určité rozhodovací pravomoci a řídila zaměstnance národního výboru. Jako poradní orgány fungovaly komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec. Obecní komise se scházely dle potřeby.

Pomocným a výkonným orgánem předsedy byl tajemník, který pomáhal s organizováním činnosti MNV, vyhotovováním zápisů ze zasedání celého místního národního výboru a rady, vedením evidence členů MNV a evidence usnesení. Dále byl zodpovědný za vedení evidencí půdy a hospodářských zvířat, za účetní a jiné předepsané evidence a vykonával administrativní práce, pokud jimi nebyl pověřen někdo jiný. Roku 1954 se tajemníkem MNV stal Josef Kuneš.

Roku 1945 tvořilo místní národní výbor devět členů včetně starosty, místopředsedy a členů rady. Devět členů měl Místní národní výbor Vílov i po volbách v roce 1950. Ve volbách 1954 však jejich počet poklesl na šest.

Jako pokladník působil Josef Kocián.

Předsedové místního národního výboru:

Josef Kuneš (1945–1947);

Ondřej Cvachovec (1947–1954);

Václav Kubovec (1954–1957).

Funkce korporace

Dozor na stavební výrobu, která je podřízena národnímu výboru, a výrobu některých stavebních hmot;

zajištění bytové a občanské výstavby;

péče o údržbu bytového fondu, jeho plné využití a přidělování bytů;

řízení výstavby obce a zlepšování jejího vzhledu;

průmyslová výroba místního významu, služby, opravy a údržba pro obyvatelstvo;

dozor na zásobování obyvatelstva;

rozvoj zásobování vodou;

rozvoj veřejné osobní i nákladní silniční dopravy a její účelné uspořádání;

správa místních komunikací;

rozvoj veřejného stravování;

rozvoj školství, kultury a vzdělání;

spolupráce s dobrovolnými společenskými organizacemi;

preventivní a léčebná zdravotní péče o obyvatelstvo a sociálního zabezpečení pracujících;

spolupráce s jednotnými zemědělskými družstvy;

péče o životní prostředí a ochranu půdy, lesů, ovzduší a vodních toků;

zabezpečení práva na práci;

vytváření podmínek pro rozvoj tělesné výchovy a sportu;

přispívání k upevňování obranyschopnosti země;

konfiskace majetku Němců a kolaborantů;

konfiskace zemědělského majetku;

trestní provinění proti národní cti;

odsun německého obyvatelstva;

ustanovování národních správ;

evidence a náhrada válečných škod;

činnost a spolupůsobení při zajištění veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku;

fungování jako ohlašovací orgán při hlášení obyvatelstva;

ověřování opisů (fotokopíí) listin a podpisů na listinách (od roku 1953);

výkon trestní pravomoci a stíhání přestupků vymezených právními normami;

spolupůsobení při odvodu branců;

spolupůsobení při zakládání jednotných zemědělských družstev, schvalování jejich plánů a při řízení jejich činnosti;

spolupůsobení při zajištění dodávkové povinnosti vztahující se na zemědělské výrobky;

pořádání zemědělských trhů;

činnost a spolupůsobení při zajištění státní osvětové péče;

činnost při občanské kontrole provozoven.

Normy - konstitutivní

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Směrnice ministerstva vnitra č. 6/1945 Úředního listu Československé republiky, pro národní výbory místní a okresní, schválené vládou republiky Československé dne 19. května 1945.

Vyhláška ministra vnitra č. 43/1945 Sb., o platnosti ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Vyhláška ministra vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

Dekret prezidenta republiky č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy, vykonávané národními výbory.

Dekret prezidenta republiky č. 130/1945 Sb., o státní péči osvětové (zde o činnosti místních národních výborů při ustavení místních osvětových rad).

Vládní nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledku voleb do ústavodárného Národního shromáždění.

Směrnice ministra vnitra č. 1401/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl -

normativní (nařizovací), o obnovení národních výborů.

Směrnice ministra vnitra č. 1422/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl - normativní (nařizovací), o ustavení obnovených národních výborů a volbě jejich složek.

Směrnice ministra vnitra č. 1876/1946 Úředního listu republiky Československé. I. díl - normativní (nařizovací), o nastupování náhradníků národních výborů a doplňování jejich počtu.

Zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti (zde o součinnosti a právech místních národních výborů v této oblasti).

Vyhláška ministra vnitra č. 966/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, kterou se vydává prozatímní organizační řád místních národních výborů.

Vyhláška ministra vnitra č. 975/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, kterou se vydává prozatímní jednací řád pro místní národní výbory (místní správní komise) a jejich složky.

Vyhláška ministra vnitra č. 1143/1947 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, o mimořádných vyživovacích komisích národních výborů.

Vyhláška ministra vnitra č. 314/1948 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, o přechodné úpravě doplňování národních výborů.

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

Zákon č. 199/1948 Sb., o komunálních podnicích.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 2503/1948 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, o reorganizaci mimořádných vyživovacích komisí národních výborů.

Zákon č. 213/1948 Sb., o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů.

Zákon č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení.

Zákon č. 286/1948 Sb., o národní bezpečnosti (zde o součinnosti a právech místních národních výborů v této oblasti).

Vládní nařízení č. 10/1949 Sb., kterým se provádí zákon o komunálních podnicích a vydává jejich statut (statut komunálních podniků).

Nařízení ministra financí č. 45/1949 Sb., o povinném zřízení šekových účtů místních národních výborů a o jejich povinném zapojení do šekové služby Poštovní spořitelny, národního podniku.

Zákon č. 52/1949 Sb., o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům (zde o místních národních výborech jako o ohlašovacích orgánech).

Vládní nařízení č. 72/1949 Sb., o újezdních tajemnících.

Nařízení ministra zemědělství č. 75/1949 Sb., kterým se provádí zákon o jednotných zemědělských družstvech (zde o součinnosti místních národních výborů).

Vyhláška ministerstva vnitra č. 83/1949 Sb., o opravě tiskových chyb ve vládním nařízení č. 10/1949 Sb., kterým se provádí zákon o komunálních podnicích a vydává jejich statut (statut komunálních podniků).

Vládní nařízení č. 181/1949 Sb., o některých opatřeních k zjednodušení personálních poměrů ve veřejné správě.

Vládní nařízení č. 209/1949 Sb., jímž se provádí branný zákon (zde o součinnosti místních národních výborů).

Zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách.

Zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů.

Vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 369/1950 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, o komisích pro zemědělskou výrobu a výkup, § 9 - právní normy o mimořádných vyživovacích komisích národních výborů jsou zrušeny.

Zákon č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním (trestní řád správní).

Výnos ministerstva vnitra č. 473/1950 Úředního listu republiky Československé. I. díl - nařizovací, kterým se vydává prováděcí předpis k § 90 trestního řádu správního o trestních komisích, část I, odst. 6.

Vládní nařízení č. 90/1950 Sb., o správě národního majetku národními výbory (zde o usneseních místního národního výboru, ke kterým je třeba souhlasu krajského národního výboru).

Vládní nařízení č. 101/1950 Sb., o zrušení osvětových rad a přenesení jejich působnosti na národní výbory, § 2 - působnost místních osvětových rad se přenáší na místní národní výbory.

Zákon č. 167/1950 Sb., o komunálních podnicích.

Vládní nařízení č. 35/1951 Sb., kterým se vyhláší Statut komunálních podniků.

Vládní nařízení č. 46/1951 Sb., o zrušení knihovních rad, § 2 - působnost knihovních rad se přenáší na místní národní výbory.

Vládní nařízení č. 78/1951 Sb., o trestní pravomoci místních národních výborů.

Vyhláška ministerstva vnitra č. 335/1951 Úředního listu republiky Československé. Díl I. - nařizovací, o výkonu trestní pravomoci místních národních výborů.

Zákon č. 105/1951 Sb., o správních poplatcích.

Vládní nařízení č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů.
Vládní nařízení č. 121/1951 Sb., o změnách v referátech národních výborů.
Vládní nařízení č. 122/1951 Sb., o dalších přesunech působnosti a o jiných zjednodušeních veřejné správy.
Nařízení ministra financí č. 9/1952 Sb., kterým se vydávají sazebníky správních poplatků a podrobnější předpisy o těchto poplatcích.
Zákon č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (zde o součinnosti místních národních výborů).
Vládní nařízení č. 57/1952 Sb., kterým se provádí zákon o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (zde o součinnosti místních národních výborů).
Zákon č. 83/1952 Sb., o rozpočtech národních výborů.
Vládní nařízení č. 15/1953 Sb., o ověřování listin a podpisů na listinách národními výbory, § 1 - soudní a notářské ověření opisů (fotokopíí) listin a podpisů na listinách lze nahradit ověřením místního národního výboru.
Vládní nařízení č. 44/1953 Sb., o volném prodeji zemědělských výrobků a o zemědělských trzích, § 7 - národní výbory pořádají podle plánu stanoveného krajským národním výborem pravidelné zemědělské trhy.
Vládní nařízení č. 110/1953 Sb., o správě národního majetku rozpočtovými organizacemi.
Vládní nařízení č. 114/1953 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků (zde o působení místních národních výborů v této oblasti).
Ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech.
Zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech.
Zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů.
Vládní nařízení č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů.
Zákon č. 10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech.
Zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů.

Zdroje informací

BARCUCH, Antonín a kol. Metodika k archivnímu zpracování fondů typu "národní výbor". Praha: odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, 2019 (Sborník archivních prací. Ročník LXIX, supplementum č. 1/2019).

Odkaz na zdroje informací

SVOBODOVÁ, Miloslava. Místní národní výbor Vílov (1940) 1945–1957: inventář. inventare.cz: inventáře a katalogy Státního oblastního archivu v Plzni [online].: <https://www.inventare.cz/soap-do/ap0294>

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Místo původního uložení dokumentů u původce se nepodařilo dohledat, ale písemnosti obecního úřadu se nejspíš nacházely u jednotlivých starostů či pokladníků. Původce patrně neměl žádný spisový plán a archiválie nenesou stopy ukládacího systému.

Přímý zdroj akvizice:

Archiv obce Vílov tvoří archiválie, které Okresní archiv Domažlice převzal z Místního národního výboru Vílov (rok není znám).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Na základě mezerovitěho charakteru archivního fondu Archiv obce Vílov lze předpokládat, že s největší pravděpodobností došlo ke ztrátám dokumentů před jejich předáním do archivu. V archivním fondu například chybí seznamy odvodem povinných pro ročníky 1883, 1886, 1889, 1895 a 1896.

Během generální inventury Národního archivního dědictví v letech 2012–2013 došlo k upřesnění počtu evidenčních jednotek, změně metráže přeměřením a upřesnění stavu zachování.

Vzhledem k tomu, že původce neměl spisový plán, bylo pro uspořádání archiválií použito umělé pořádací schéma uvedené v příloze č. 2 metodického pokynu č. 1/2017. Jednotky popisu jsou rozděleny do sérií podle typu vykonávané agendy a ty jsou dále členěny na série nižších úrovní. Vzhledem k množství a způsobu dochování archiválií archivního fondu Archiv obce Vílov došlo k drobným úpravám tohoto pořádacího schématu.

Časový rozsah nedatovaných archiválií byl na základě diplomatického rozboru stanoven odhadem a je uveden s hranatými závorkami – kniha vydaných domovských listů (obsažená v ppr 1, poř. č. 12), ohlašovací kniha o pobytu mužstva v záloze (ukn 4, poř. č. 29) a složka lesnictví (kar 1/8, poř. č. 35).

Během pořádání bylo zjištěno, že podací protokol byl v archivu evidován jako úřední kniha, k čemuž patrně došlo v důsledku toho, že se jedná o knihu se smíšenou agendou. Vzhledem k tomu, že hlavní část této knihy tvoří podací protokol, došlo při současném pořádání ke změně typu evidenční jednotky.

V důsledku zmíněných vnitřních změn, přemanipulování a užití kartonu o velikosti A3 a došlo ke změně metráže archivního fondu z 0,33 bm na 0,22 bm.

Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Poškozený hřbet: kniha zápisů ze zasedání obecního výboru (zastupitelstva) a rady (ukn 1, poř. č. 10).

Chybějící hřbet: pokladní deník (ukn 3, poř. č. 21).

Trhliny/přelomení: podací protokol (ppr 1, poř. č. 12).

Charakter poškození:

trhliny, přelomení

Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

Metodický pokyn č. 4/2019 archivní správy k archivnímu zpracování účetních materiál (č. j. MV-172323-1/AS-2019).

Metodický pokyn archivní správy č. 1/2017 k archivnímu zpracování fondu typu „Archiv obce“ (č. j. MV-35224-1/AS-2017).

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní fond Archiv obce Vílov poskytuje pouze neúplné informace k hospodářskému, politickému a správnímu vývoji obce.

Mezerovitě dochovaný archivní fond obsahuje archiválie z let [1876]–1946 vzniklé z činnosti Obecního úřadu Vílov (1850–1945) a Místního národního výboru Vílov (1945–1957), který pokračoval ve vedení agendy obecního úřadu v knize – pokladní deník (ukn 3, poř. č. 21). Z důvodu převažujících zápisů obecního úřadu byla tato úřední kniha ponechána v tomto archivním fondu jako posterius.

V archivním fondu Archiv obce Vílov se nachází úřední kniha se smíšenou agendou. Podací protokol (ppr 1, poř. č. 12) obsahuje též knihu vydaných domovských listů, záznamy o vyplacení chudinské podpory Anně Sedláčkové a záznamy o rekvizici brambor a obilí.

Hospodaření obce zaznamenávají dvě úřední knihy – hlavní kniha (ukn 2, poř. č. 20), pokladní deník (ukn 3, poř. č. 21) – a složky obsahující rozpočty obce pro roky 1940–1944 (kar 1/3, poř. č. 22) a účetní závěrky pro roky 1934–1944 (kar 1/4, poř. č. 23).

Informace o fungování obecní samosprávy zachycuje kniha zápisů ze zasedání obecního výboru (zastupitelstva) a rady (ukn 1, poř. č. 10).

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
úřední knihy	4	[1876]–1945 (1946)
podací protokoly	1	[1909]–1940
kartony	1	1891–1945

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Archivní fond nejdříve pořádal Matěj Šlais (1956) a po něm jej roku 1994 nově uspořádala PhDr. Ludmila Růženecká. Výsledkem pořádání nebyla archivní pomůcka.

Archivní fond Archiv obce Vílov uspořádala a archivní pomůcku prostřednictvím softwarové aplikace ELZA (Elektronické zpracování archiválií) sestavila Mgr. Lucie Kokaislová ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v roce 2024.

Prameny a literatura:

viz zdroje informací v I. kapitole

Zpracovatel jednotky popisu: Kokaislová, Lucie, Mgr. (působnost od 2018-)

Datum popisu: 13. února 2024

Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
AS	archivní správa
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
ELZA	elektronické zpracování archiválií
kar	karton
MNV	místní národní výbor
NAD	Národní archivní dědictví
poř. č.	pořadové číslo
ppr	podací protokol
ř. z.	říšský zákoník
SOA	státní oblastní archiv
SOkA	státní okresní archiv
z. z. č.	český zemský zákoník

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	223101010/456	1	
	Archiv obce Vílov		
1	1	2	
	Obec a její správa		
2	1/1	3	
	Domovské právo		
3	1/1//1	4	kar 1/1
	Domovské právo (domovské listy, určování domovské příslušnosti)		1910-1939
3	1/1//2	5	
	Kniha vydaných domovských listů úřední kniha: 1 spojeno s: Kniha vydaných domovských listů, ppr 1, [1909]-1940; Archiv obce Vílov, CZ223101010/456/1/3/2//1/2		[1909]-1940
2	1/2	6	
	Volební záležitosti		
3	1/2//1	7	kar 1/2
	Voličské seznamy		1933-1938
2	1/3	8	
	Všeobecná správní činnost obce		
3	1/3/1	9	
	Organizace činnosti obecní samosprávy		
4	1/3/1//1	10	ukn 1
	Kniha zápisů ze zasedání obecního výboru (zastupitelstva) a rady fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky: poškozený hřbet		20. 3. 1913 - 10. 8. 1935
3	1/3/2	11	
	Spisová služba		
4	1/3/2//1	12	ppr 1
	Podací protokol, Kniha vydaných domovských listů, Vyplácení chudinské podpory Anně Sedláčkové, Rekvizice brambor a obilí charakter poškození: trhliny, přelomení		[1909]-1940
5	1/3/2//1/1	13	
	Podací protokol 4. července 1912 (č. j. 1) - 13. listopadu 1939 (č. j. 168) podací protokol		4. 7. 1912 - 13. 11. 1939
5	1/3/2//1/2	14	
	Kniha vydaných domovských listů úřední kniha		[1909]-1940
5	1/3/2//1/3	15	
	Vyplácení chudinské podpory Anně Sedláčkové úřední kniha		1912-1920
5	1/3/2//1/4	16	

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
	Rekvizice brambor a obilí úřední kniha		1915-1916
4	1/3/2//2	17	
	Podací protokol úřední kniha: 1 spojeno s: Místní národní výbor Vílov, Podací protokol (1940) 1945-1952, R 1		1940-1945
1	2	18	
	Správa obecního majetku		
2	2/1	19	
	Rozpočtové hospodaření obce		
3	2/1//1	20	ukn 2
	Hlavní kniha		1940-1944
3	2/1//2	21	ukn 3
	Pokladní deník fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky: chybí hřbet		1923-1945 (1946)
3	2/1//3	22	kar 1/3
	Rozpočty obce (pro roky 1940-1944)		1939-1944
3	2/1//4	23	kar 1/4
	Účetní závěrky (pro roky 1934-1944)		1935-1945
1	3	24	
	Působení obce ve veřejném zájmu		
2	3/1	25	
	Chudinství a sociální péče		
3	3/1//1	26	
	Vyplácení chudinské podpory Anně Sedláčkové úřední kniha: 1 spojeno s: Vyplácení chudinské podpory Anně Sedláčkové, ppr 1; Archiv obce Vílov, CZ223101010/456/1/3/2//1/3		1912-1920
1	4	27	
	Spolupůsobení ve státních, všeobecně správních a bezpečnostních záležitostech		
2	4/1	28	
	Vojenské záležitosti		
3	4/1//1	29	ukn 4
	Ohlašovací kniha o pobytu mužstva v záloze		[1876]-1939
3	4/1//2	30	
	Rekvizice brambor a obilí úřední kniha: 1 spojeno s: Rekvizice brambor a obilí, ppr 1, 1915-1916; Archiv obce Vílov, CZ223101010/456/1/3/2//1/4		1915-1916
3	4/1//3	31	kar 1/5
	Seznamy odvodem povinných (ročníky 1882-1919)		1905-1938

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
3	4/1//4 Domobranecké seznamy (ročníky 1868-1901)	32	kar 1/6 1891-1918
2	4/2 Zemědělství	33	
3	4/2//1 Zemědělství (protokol škod způsobených živelní pohromou, soupis mlátiček)	34	kar 1/7 1934-1943
3	4/2//2 Lesnictví (hlášení a výměry o těžbě a zásobě dříví)	35	kar 1/8 [1939]-1945

Rejstřík korporativní

Místní národní výbor Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1945-1957), úřad místní lidové správy a přenesené státní správy

1

Obecní úřad Vílov (Vílov, Černíkov, Klatovy, Česko : 1850-1945), úřad obecní a přenesené státní správy

1

Název archivní pomůcky: Archiv obce Vílov

Značka archivního souboru: AO Vílov

Časové rozmezí archivní pomůcky: [1876]-1945 (1946)

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 6 (ukn, 4, [1876]-1945 (1946); ppr, 1, [1909]-1940; kar, 1, 1891-1945)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 35

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,22 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 13. února 2024

Zpracovatel archivního souboru: Mgr. Lucie Kokaislová

Archivní pomůcku sestavil: Mgr. Lucie Kokaislová

Počet stran archivní pomůcky: 19

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Radka Kinkorová, 13. února 2024 (čj. SOAP/10-138/2024)